

2 FINANČNÁ STABILITA A DOHĽAD NAD FINANČNÝM TRHOM³

NBS sa podieľala na procese prípravy jednotného mechanizmu dohľadu (SSM), ako prvého piliera bankovej únie, v rámci ktorého zodpovednosť za výkon dohľadu nad tzv. významnými inštitúciami prebrala ECB. SSM, ktorý začal oficiálne fungovať od 4. novembra 2014, pozostáva z ECB a príslušných vnútroštátnych orgánov zúčastnených členských štátov. Jednou z najdôležitejších činností v rámci jeho zavádzania v roku 2014 bol proces komplexného hodnotenia významných bánk, na ktorom sa významnou mierou podieľala aj NBS.

V priebehu roka 2014 sa súčasne vytvárali tzv. spoločné dohľadacie tímy, ktoré sú základným prvkom SSM, a ktorých úlohou je zabezpečiť výkon dohľadu na úrovni celej bankovej skupiny na najvyššej úrovni konsolidácie. NBS je členom 9 spoločných dohľadacích tímov. Zamestnanci NBS zastupujúci dohľad nad lokálnymi bankami v týchto spoločných dohľadacích tímoch zastávajú funkciu tzv. sub-koordinátorov. Ich úlohou je koordinovať dohľadacie činnosti na lokálnej úrovni v súlade s procesmi výkonu dohľadu na najvyššej konsolidovanej úrovni.

Po dopracovaní prvého piliera bankovej únie sa v roku 2014 dobudoval jej druhý pilier – jednotný mechanizmus riešenia krízových situácií (SRM). Tento získal v roku 2014 základnú legislatívnu podobu. V druhej polovici augusta 2014 nadobudlo účinnosť nariadenie, ktorým sa stanovujú jednotné pravidlá a jednotný postup riešenia krízových situácií a jednotný fond na riešenie krízových situácií (SRF) pre členov eurozóny a v máji 2014 bola podpísaná medzivládna dohoda o transfere a mutualizácii príspevkov do SRF, ktoré spolu so smernicou BRRD⁴ predstavujú základné legislatívne piliere SRM. Zároveň v roku 2014 prebiehala aj prípravná fáza zavádzania SRM.

V podmienkach SR bola pre plnenie kľúčových úloh v rámci režimu riešenia krízových situácií 1. januára 2015 zriadená Rada pre riešenie krízových situácií ako národný rezolučný orgán. Odborné a organizačné zabezpečovanie výkonu pôsobnosti a právomocí Rady zabezpečuje NBS

prostredníctvom novovytvoreného oddelenia riešenia krízových situácií, ktoré je zaradené v rámci odboru regulácie UDF od 1. septembra 2014. Týmto organizačným zaradením pod odborom regulácie bola zabezpečená povinnosť prevádzkovej nezávislosti a zabránenie konfliktom záujmov medzi funkciami tohto oddelenia a inými organizačnými zložkami Útvary dohľadu nad finančným trhom (UDF), ktoré majú v kompetencii dohľad nad úverovými inštitúciami a obchodníkmi s cennými papiermi.

V roku 2014 boli zástupcovia NBS zapojení do činnosti pracovnej skupiny, ktorá mala na starosti transpozíciu smernice BRRD do zákona o riešení krízových situácií na finančnom trhu. Zákon bol schválený parlamentom 26. novembra 2014, aby v súlade s ustanoveniami smernice BRRD mohol 1. januára 2015 vstúpiť do účinnosti. Prijatím zákona o riešení krízových situácií na finančnom trhu sa v SR zaviedol nový rámec prevencie a riešenia možných krízových situácií na finančnom trhu. Cieľom je uviesť do praxe efektívny systém krízového manažmentu tak, aby sa zabezpečila finančná stabilita a kontinuita kritických funkcií finančného systému. Hlavnou úlohou je zároveň zabezpečenie ochrany vkladateľov inštitúcie alebo skupiny, ktorá sa ocitla v problémoch.

2.1 FINANČNÁ STABILITA

V roku 2014 získala NBS ďalšiu významnú funkciu. Novelou zákona o bankách, ktorá nadobudla účinnosť 1. augusta 2014, sa do slovenskej legislatívy implementovali nástroje politiky obozretnosti na makroúrovni (najmä nastavenie kapitálových vankúšov a rizikových váh na vybrané expozície), o implementácii ktorých bude rozhodovať Banková rada NBS. Cieľom týchto rozhodnutí je prispievať k posilňovaniu odolnosti finančného systému a obmedzovaniu nárastu systémových rizík v záujme ochrany stability finančného systému ako celku. Prvé rozhodnutie o implementácii nástrojov politiky obozretnosti na makroúrovni bolo predmetom rokovania Bankovej rady NBS v októbri 2014.

³ Podrobná Správa o činnosti útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS za rok 2014 bude zverejnená na webovej stránke NBS <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/analyzy-spravy-a-publikacie-v-oblasti-financneho-trhu/sprava-o-cinnosti-dohladu-nad-financnym-trhom>

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012.

V roku 2014 bolo vydané aj odporúčanie NBS č. 1/2014 k rizikám spojeným s vývojom na trhu retailových úverov. Cieľom jednotlivých častí odporúčania NBS je zachovať stabilitu domáceho finančného sektora a predísť tvorbe rizík, ktoré by mohli mať negatívny dopad na banky, ich klientov aj ekonomiku ako celok. V rámci tohto odporúčania sa bankám a pobočkám zahraničných bánk odporúča napr. dodržiavať limity LTV (loan-to-value ratio) pri nových úveroch na bývanie, ako aj zachovávať obozretný prístup pri refinancovaní úverov spojenom s významným navýšením istiny, resp. pri poskytovaní úverov prostredníctvom sprostredkovateľov.

Súčasťou výkonu politiky obozretnosti na makroúrovni bola aj skoršia implementácia vankúša na zachovanie kapitálu, ktorá bola stanovená na úrovni 1,5 % v období od 1. augusta 2014 do 30. septembra 2014 a na úrovni 2,5 % od 1. októbra 2014.

Útvar dohľadu nad finančným trhom začal zverejňovať pravidelný štvrťročný komentár, ktorého cieľom je pravidelne informovať o možných systémových rizikách v slovenskom finančnom sektore. V prípade identifikácie systémového rizika komentár slúži ako podklad k rozhodnutiam Bankovej rady NBS o aktivácii nástrojov politiky obozretnosti na makroúrovni v súlade so zákonom o bankách a nariadením CRR⁵.

Významnou súčasťou analytickej činnosti bolo tiež komplexné hodnotenie bánk vrátane stresového testovania, ktoré vykonávala ECB. Okrem tohto sa analytická činnosť sústredila na detailnú analýzu vývoja na trhu retailových úverov, analýzu rizík spojených s vysokým podielom štátnych dlhopisov v portfóliách bánk a hodnotenie dopadu nových regulačných požiadaviek vrátane implementácie Bazileja III⁶. V rámci makrostresového testovania bola pozornosť venovaná najmä ďalšiemu vývoju modelovania objemu úverov v podnikovom sektore.

2.2 DOHĽAD NAD FINANČNÝM TRHOM

OBLASŤ BANKOVNÍCTVA

K 31. decembru 2014 pôsobilo na území SR 13 bánk a 15 pobočiek zahraničných bánk.

V rámci SSM (vzájomná spolupráca ECB a príslušných vnútroštátnych orgánov), ktorý začal

oficiálne fungovať 4. novembra 2014, a ktorý predstavuje nový systém finančného dohľadu, sa banky (úverové inštitúcie) členia na

- významné – dohľad sa vykonáva na úrovni ECB (Tatra banka, a. s., Všeobecná úverová banka, a. s., Slovenská sporiteľňa, a. s., ďalej Československá obchodná banka, a. s. a ČSOB stavebná sporiteľňa, a. s. patriace do skupiny KBC Group a Sberbank Slovensko, a. s., ktorá patrí do skupiny Sberbank Europe AG) a
- menej významné (ostatné banky so sídlom na území SR) – priamy dohľad je naďalej vykonávaný NBS.

ECB v rámci SSM prebrala niektoré právomoci aj v oblasti povoľovacích konaní, pričom konania prebiehajú na základe spolupráce medzi ECB a NBS. Na základe tohto členenia sa v oblasti bankovníctva vedú povoľovacie konania v pôsobnosti NBS a v pôsobnosti ECB.

V roku 2014 bolo v pôsobnosti NBS v oblasti bankovníctva vedených 79 povoľovacích konaní, z toho 4 začaté v roku 2013, pričom 68 konaní nadobudlo právoplatnosť. Väčšina rozhodnutí sa týkala najmä udelení predchádzajúcich súhlasov na zvolenie členov predstavenstva, dozornej rady, vedúcich zamestnancov a vedúcich útvaru vnútornej kontroly a vnútorného auditu. V povoľovacích konaniach v pôsobnosti ECB boli od 4. novembra 2014 do konca roka 2014 podané 4 žiadosti, ktoré sa týkali posúdenia vhodnosti členov predstavenstva a dozorných rád bánk, pričom jedno konanie bolo v tomto roku aj ukončené vydaním rozhodnutia zo strany ECB.

V roku 2014 boli v oblasti bankovníctva začaté 2 konania o uložení pokuty. Jedno konanie o uložení pokuty bolo v sledovanom období právoplatne ukončené.

NBS v roku 2014 zaevidovala 18 zahraničných úverových inštitúcií, ktoré oznámili svoj zámer poskytovať cezhraničné bankové činnosti na území SR bez založenia pobočky.

Výkon dohľadu v oblasti bankovníctva v roku 2014 vychádzal z plánu dohľadu v bankách a pobočkách zahraničných bánk. Hlavnými prioritami pre daný rok bolo okrem výkonu komplexného hodnotenia bánk sledovanie kreditného rizika, dostatočnosti kapitálu, likvidity bánk a ochrana bánk a pobočiek zahraničných bánk pred legali-

⁵ Nariadenie EP a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012.

⁶ A global regulatory framework for more resilient banks and banking system; http://www.bis.org/publ/bcbs189_dec2010.pdf

záciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu.

V roku 2014 bolo v bankách a pobočkách zahraničných bánk začatých 9 tematicky zameraných dohľadov na mieste, z ktorých 5 dohľadov bolo do konca roku 2014 aj formálne ukončených. V rámci dohľadov boli v roku 2014 posudzované 4 žiadosti na používanie alebo zmenu vlastných modelov merania rizík pre účely výpočtu požiadaviek na vlastné zdroje pre kreditné a trhové riziko. Hlavnými témami a prioritami dohľadov na mieste boli kvalita systému riadenia rizík, so zameraním najmä na kreditné riziko, trhové riziko, operačné riziko a riziko likvidity. Okrem týchto tém sa dohľad na mieste zamerával aj na systém poskytovania investičných služieb, platobné služby, hodnotenie interného systému správy a riadenia bánk a komplexné hodnotenie úrovne ochrany bánk pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrany pred financovaním terorizmu.

V roku 2014 boli UDF v súvislosti s výkonom dohľadu na diaľku vypracované pravidelné mesačné hodnotenia na základe výkazov a hlásení bánk a pobočiek zahraničných bánk, štvrtročné analýzy rizikového profilu jednotlivých bánk a komplexné ročné hodnotenie bánk zahŕňajúce hodnotenie rizikového profilu, systému primeranosti vnútorného kapitálu bánk a dostatočnosti vlastných zdrojov.

Pred prevzatím zodpovednosti v oblasti obozretného dohľadu vykonala ECB spolu s národnými orgánmi dohľadu komplexné hodnotenie 3 najväčších bánk, zamerané na preverenie ich kvality aktív a kapitálovej vybavenosti, s cieľom posilniť bankové súvahy zavedením nápravných opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, zvýšiť transparentnosť zlepšením kvality dostupných informácií o stave bánk a prehĺbiť dôveru ubezpečením všetkých zainteresovaných strán o tom, že po zavedení všetkých stanovených nápravných opatrení budú banky disponovať dostatočným kapitálom. Samotnému hodnoteniu predchádzala predprípravná fáza Hodnotenie rizík.

OBLASŤ POSKYTOVANIA PLATOBNÝCH SLUŽIEB A VYDÁVANIA ELEKTRONICKÝCH PEŇAZÍ

Na slovenskom finančnom trhu pôsobil k 31. decembru 2014 10 platobných inštitúcií, z ktorých je na základe udeleného povolenia na

poskytovanie platobných služieb 7 oprávnených poskytovať platobné služby bez obmedzenia rozsahu a 3 sú oprávnené poskytovať platobné služby v rozsahu obmedzenom.

Z najdôležitejších rozhodnutí, ktorých bolo vydaných 14 v roku 2014, možno spomenúť rozhodnutie o udelení povolenia na poskytovanie platobných služieb spoločnosti SPPS, a. s. bez obmedzenia rozsahu.

V roku 2014 zaevidovala NBS na základe oznámenia svojho zámeru poskytovať služby na území SR bez založenia pobočky 26 zahraničných platobných inštitúcií a 11 zahraničných inštitúcií elektronických peňazí.

V roku 2014 boli na základe oznámenia orgánu dohľadu členského štátu zaregistrovaní 6 agenti zahraničných platobných inštitúcií poskytujúcich platobné služby na území SR na cezhraničnej báze.

Výkon dohľadu na mieste v platobných inštitúciách vychádzal z ročného plánu dohľadu a z vyhodnotenia charakteru vykonávaných činností týchto subjektov finančného trhu a ich celkového rizikového profilu.

V roku 2014 bol ukončený jeden komplexný dohľad na mieste v platobnej inštitúcii, ktorý bol začatý v roku 2013, ďalej boli vykonané a ukončené ďalšie 3 komplexné dohľady na mieste, zamerané najmä na preverenie a hodnotenie systému poskytovania platobných služieb, dodržiavania podmienok na podnikanie platobných inštitúcií, vnútorného kontrolného systému a vnútornej kontroly, vybraných rizík a systému riadenia rizík, systému ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a ochrany pred financovaním terorizmu. Ďalší dohľad na mieste v platobnej inštitúcii bol v roku 2014 začatý, pričom ešte nebol formálne ukončený.

Výkon dohľadu na diaľku zahŕňal kontrolu dodržiavania zákonných povinností dohliadaných subjektov v súlade s ustanoveniami zákona o platobných službách, zber údajov podľa opatrenia o predkladaní výkazov platobnými inštitúciami a inštitúciami elektronických peňazí a pravidelné mesačné hodnotenia a analýzy získaných údajov z hľadiska monitoringu jednotlivých dohliadaných subjektov.

DEVÍZOVÁ OBLASŤ

K 31. decembru 2014 bolo na území Slovenskej republiky 1 142 devízových miest s udelenou devízovou licenciou.

V roku 2014 vydala NBS 13 rozhodnutí, z ktorých 12 nadobudlo počas roka právoplatnosť. Rozhodnutia sa týkali najmä udelenia devízových licencií na vykonávanie obchodov s devízovými hodnotami v rozsahu zmenárenskej činnosti, ktorej predmetom je nákup peňažných prostriedkov v cudzej mene za eurá v hotovosti alebo predaj peňažných prostriedkov v cudzej mene za eurá v hotovosti.

V roku 2014 bolo v devízovej oblasti začatých 7 sankčných konaní o uložení pokuty, z ktorých bolo v tomto roku 5 aj právoplatne ukončených. Jedno konanie o uložení pokuty začaté v roku 2013 bolo v sledovanom období právoplatne ukončené.

Výkon dohľadu bol zameraný na kontrolu dodržiavania devízového zákona, najmä na oblasť vykonávania obchodov s devízovými hodnotami v rozsahu zmenárenskej činnosti, ktorej predmetom je nákup peňažných prostriedkov v cudzej mene za eurá v hotovosti alebo predaj peňažných prostriedkov v cudzej mene za eurá v hotovosti. V roku 2014 bolo v oblasti zmenárenskej činnosti vykonaných celkom 12 dohľadov na mieste.

OBLASŤ POISŤOVNÍCTVA

V oblasti poisťovníctva pôsobilo k 31. decembru 2014 na slovenskom finančnom trhu 17 poisťovní so sídlom na území SR a 21 pobočiek poisťovní a zaistovní so sídlom v inom členskom štáte EÚ.

UDF v roku 2014 viedol 34 povoľovacích konaní, z toho 2 začaté v roku 2013, a vydaných bolo 30 právoplatných rozhodnutí. Rozhodnutia sa týkali najmä zmien (rozšírenia) povolení na vykonávanie poisťovacej činnosti, vykonávania finančného sprostredkovania pre finančné inštitúcie v súlade s osobitnými predpismi a predchádzajúcich súhlasov, napr. na nadobudnutie kvalifikovanej účasti na poisťovni, na voľbu osôb navrhovaných za členov predstavenstva a za prokuristov. Významnou zmenou v oblasti poisťovníctva v roku 2014 boli rozhodnutia UDF, ktorými boli rozšírené povolenia na vykonávanie poisťovacej činnosti poisťovni Allianz – Slovenská poisťovňa, a.s., Generali poisťovňa, a.s.

a Union poisťovňa, a.s. o poistenie, týkajúce sa dĺžky ľudského života, ktoré je upravené právnymi predpismi z oblasti sociálneho poistenia. V oblasti poisťovacej činnosti vykonávanej pobočkami poisťovní a zaistovní so sídlom v inom členskom štáte EÚ bolo v roku 2014 vydaných 37 oznámení.

V oblasti poisťovníctva bolo v roku 2014 vedených 7 konaní o uložení sankcie, z toho v roku 2014 bolo začatých 6. V roku 2014 UDF vydal 5 rozhodnutí o uložení sankcie, pričom právoplatnosť nadobudli 3 prvostupňové rozhodnutia o uložení sankcie.

V roku 2014 pokračoval jeden komplexný a 9 tematických dohľadov na mieste, ktoré boli zamerané na investičné životné poistenie, ktoré boli začaté v roku 2013, pričom počas roka 2014 boli otvorené dohľady na mieste zamerané na investičné životné poistenie aj v ďalších 4 poisťovniach. Uvedené tematické dohľady na mieste boli v dvoch prípadoch skončené ešte v roku 2014 márnym uplynutím lehoty určenej na predloženie písomných námietok proti údajom uvedeným v protokole o vykonanom dohľade na mieste. V prípade ostatných poisťovní dohľady na mieste zamerané na investičné životné poistenie neboli formálne k 31. decembru 2014 ukončené. V roku 2014 začali tiež 2 ďalšie tematické dohľady na mieste, ktoré tiež neboli k 31. decembru 2014 ešte ukončené.

V súvislosti s prijatím odporúčaní NBS č. 4/2013, 5/2013, 6/2013 a 7/2013⁷, ktorými sa prebrali usmernenia Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA), vykonala NBS v priebehu roka 2014 dohľad na diaľku zameraný na zisťovanie implementácie uvedených odporúčaní vo všetkých poisťovniach na slovenskom poisťovníctvom.

V súlade so smernicou Solventnosť II pokračovala NBS aj v roku 2014 v spolupráci s príslušnými domovskými dohľadmi v predaplikačnom procese k používaniu vnútorných modelov na riadenie rizík poisťovní. Predvalidačný proces bol v roku 2014 zameraný najmä na predbežné hodnotenia jednotlivých čiastočných vnútorných modelov dohliadaných subjektov, ktoré plánujú požiadať o používanie vnútorného modelu na výpočet kapitálovej požiadavky na solventnosť.

⁷ Odporúčanie UDF NBS z 19. 12. 2013 č. 4/2013 k predaplikačnému procesu vnútorných modelov, Odporúčanie UDF NBS z 19. 12. 2013 č. 5/2013 k systému správy a riadenia, Odporúčanie UDF NBS z 19. 12. č. 6/2013 k posudzovaniu vlastných rizík podniku (na základe zásad ORSA) orientovanému na budúcnosť a Odporúčanie UDF NBS z 19. 12. 2013 č. 7/2013 o predkladaní informácií Národnej banke Slovenska.

OBLASŤ DÔCHODKOVÉHO SPORENIA

Na slovenskom finančnom trhu pôsobilo v roku 2014 v oblasti starobného dôchodkového sporenia 6 dôchodkových správcofských spoločností, ktoré spravujú 20 dôchodkových fondov a v oblasti doplnkového dôchodkového sporenia pôsobili 4 doplnkové dôchodkové spoločnosti, ktoré spravujú 15 doplnkových dôchodkových fondov. Činnosť depozitára v zmysle zákona o starobnom dôchodkovom sporení a zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení v roku 2014 vykonávali 4 bankové subjekty.

V roku 2014 bolo v tejto oblasti vedených 65 povoľovacích konaní, z toho 4 začaté v roku 2013, pričom 62 konaní nadobudlo právoplatnosť. Medzi dôležité rozhodnutia patrili rozhodnutia vydané v súvislosti so zákonom č. 318/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o doplnkovom dôchodkovom sporení a ktorým sa dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2014.

V roku 2014 bolo ukončených 6 tematických dohľadov na mieste v dôchodkových správcofských spoločnostiach a 4 tematické dohľady na mieste v doplnkových dôchodkových spoločnostiach, ktoré boli zamerané na preverenie dodržiavania odbornej starostlivosti pri vedení účtu pre nepriradené platby, identifikácii a vracaní platieb a prijatie opatrení v súvislosti s účinnosťou nariadenia EMIR⁸. Ďalej bolo začatých 6 tematických dohľadov na mieste v dôchodkových správcofských spoločnostiach zameraných na preverenie pripravenosti spoločností na výplatu dôchodkov starobného dôchodkového sporenia v zmysle anuitnej novely.

Počas roka 2014 boli ukončené tematické dohľady na mieste v 2 bankových subjektoch zamerané na výkon činnosti depozitára v oblasti dôchodkového sporenia a kolektívneho investovania.

OBLASŤ FINANČNÉHO SPROSTREDKOVANIA A FINANČNÉHO PORADENSTVA

V registri finančných agentov, finančných poradcov, finančných sprostredkovateľov z iného členského štátu v sektore poistenia alebo zaistenia a viazaných investičných agentov, ktorý vedie NBS v zmysle § 13 zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve (ďalej

len „register“), bolo k 31. decembru 2014 zaregistrovaných spolu 34 436 subjektov.

V danej oblasti bolo počas roka 2014 vedených 113 povoľovacích konaní a 165 konaní o udelení sankcie. Právoplatnosť v príslušnom roku nadobudlo 109 rozhodnutí v rámci povoľovacích konaní a 164 rozhodnutí v konaní o udelení sankcie.

V roku 2014 bolo na základe udeleného povolenia na vykonávanie činnosti samostatného finančného agenta do registra zapísaných 64 nových subjektov a v súvislosti so zánikom povolenia zrušených 75 zápisov samostatných finančných agentov. Do registra bolo počas roka 2014 zapísaných aj 301 finančných sprostredkovateľov z iných členských štátov v sektore poistenia a zaistenia, ktorí sú na území SR oprávnení vykonávať činnosť na základe práva na slobodné poskytovanie služieb. NBS v roku 2014 prijala a spracovala od navrhovateľov 6 125 elektronických návrhov na zápis, zmenu a zrušenie zápisov v registri vo vzťahu k ich podriadeným subjektom.

V rámci výkonu dohľadu na diaľku v roku 2014 bolo vyhodnotené plnenie periodických informačných povinností predložených NBS dohľadanými subjektmi prostredníctvom internetovej aplikácie alebo písomne. Dohľad na diaľku preveril splnenie informačnej povinnosti predložiť NBS správu vedúceho zamestnanca samostatného finančného agenta/finančnej inštitúcie o preverení a zistení porušení povinností podriadeným, resp. viazaným finančným agentom, správu vedúceho zamestnanca samostatného finančného agenta/finančného poradcu o vykonávaní funkcie za predchádzajúci kalendárny rok, ako aj predloženie výkazu o vykonávaní finančného sprostredkovania/poradenstva za predchádzajúci kalendárny rok. V súčinnosti s príslušnými registrovými súdmi bola dohľadom na diaľku vykonaná kontrola plnenia povinnosti podať do 3 mesiacov od udelenia povolenia návrh na zápis finančného sprostredkovania alebo finančného poradenstva do obchodného registra. Dohľad na diaľku okrem aktualizácie údajov v registri prostredníctvom spracovania údajov z informačných formulárov zaslaných samostatnými finančnými agentmi a finančnými poradcami preveril aj takmer 50 písomne podaných podnetov fyzických a právnických osôb na činnosť subjektov, ktoré vykonávajú finančné sprostredkovanie a finančné poradenstvo.

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 zo 4. júla 2012 o mimoburzových derivátoch, centrálnych protistranách a archívoch obchodných údajov.

V roku 2014 boli vykonané u samostatných finančných agentov 4 komplexné dohľady na mieste, jeden tematický dohľad na mieste a jeden komplexný dohľad na mieste začatý u finančného poradcu v roku 2013 bol formálne ukončený.

OBLASŤ TRHU CENNÝCH PAPIEROV

K 31. decembru 2014 pôsobilo na slovenskom finančnom trhu 14 obchodníkov s cennými papiermi.

V oblasti obchodníkov s cennými papiermi bolo v roku 2014 vydaných 26 rôznych rozhodnutí (25 z nich nadobudlo právoplatnosť), ktoré sa týkali zmien povolení na poskytovanie investičných služieb, ako aj predchádzajúcich súhlasov, napr. na nadobudnutie kvalifikovanej účasti na obchodníkovi s cennými papiermi, na voľbu osôb za členov predstavenstva a na predaj časti podniku. Najdôležitejšie rozhodnutia sú zmena povolenia na poskytovanie investičných služieb obchodníka s cennými papiermi PROXENTA Finance, o.c.p., a.s. a udelenie predchádzajúceho súhlasu na predaj časti podniku obchodníka s cennými papiermi Fio o.c.p., a.s. Počas roka 2014 nastali na základe udelenia predchádzajúceho súhlasu na nadobudnutie kvalifikovanej účasti na obchodníkovi s cennými papiermi významné zmeny v akcionárskej štruktúre spoločností SYMPATIA Financie, o.c.p., a.s. a M Securities o.c.p., a.s. UDF v roku 2014 prijal 146 oznámení zahraničných obchodníkov s cennými papiermi poskytovať cezhraničné investičné činnosti na území SR.

V oblasti verejnej ponuky cenných papierov bolo v priebehu roka 2014 schválených 46 prospektov cenného papiera podľa § 125 ods. 2 zákona o cenných papieroch, 8 dodatkov k prospektu cenného papiera a jeden samostatný registračný dokument. V priebehu roka 2014 bolo prijatých 76 oznámení o schválení prospektu cenného papiera, resp. dodatku k prospektu cenného papiera od orgánov dohľadu iných členských štátov EÚ a zaslané 3 oznámenia o schválení prospektu cenného papiera, resp. dodatku k prospektu cenného papiera inému orgánu dohľadu členského štátu EÚ. V priebehu roka 2014 bolo schválených 6 prospektov investičného certifikátu, ktoré nemajú povahu prospektu cenného papiera podľa smernice 2003/71/ES.

V roku 2014 v rámci povoľovacej činnosti NBS, týkajúcej sa činnosti emitentov akcií, ktoré sú ob-

chodované na regulovanom trhu BCPB, a.s., bolo vedených 8 konaní o schválení návrhov ponúk na prevzatie a o udelenie súhlasu na uplatnenie práva výkupu, pričom 7 z nich nadobudlo v roku 2014 právoplatnosť.

V rámci povoľovacej činnosti, týkajúcej sa CDCP SR, a.s. bolo v roku 2014 vedených 6 konaní, na základe ktorých bol udelený predchádzajúci súhlas na voľbu člena predstavenstva CDCP SR, a.s., predchádzajúci súhlas na výkon činnosti člena CDCP SR, a.s., a to spoločnosti Patria Direct, a.s., Praha, Česká republika, schválené 2 návrhy zmien prevádzkového poriadku CDCP SR, a.s. a udelený súhlas na výkon inej činnosti centrálného depozitára. UDF na základe žiadosti SZRB, a.s. udelil povolenie na vznik a činnosť centrálného depozitára cenných papierov pre NDCDP, a.s. s podmienkou začať činnosť po preukázaní splnenia podmienok uvedených v rozhodnutí.

V rámci povoľovacej činnosti bolo v roku 2014 vo vzťahu k BCPB, a.s. vedených 7 konaní, na základe ktorých boli udelené 3 predchádzajúce súhlasy na voľbu členov predstavenstva, 3 predchádzajúce súhlasy na vymenovanie generálneho riaditeľa a predchádzajúci súhlas na vymenovanie vedúceho útvaru inšpekcie burzových obchodov.

V roku 2014 pôsobilo na slovenskom finančnom trhu 7 správcovských spoločností. Správcovské spoločnosti, ktoré spravovali špeciálne podielové fondy, boli k 22. júlu 2014 povinné požiadať o udelenie povolenia na spravovanie alternatívnych investičných fondov alebo zahraničných alternatívnych investičných fondov. K uvedenému dátumu podalo žiadosť všetkých 5 správcovských spoločností, na ktoré sa vzťahovala táto povinnosť, z toho 3 bolo udelené povolenie na spravovanie alternatívnych investičných fondov alebo zahraničných investičných fondov. Zahraničné subjekty, ktoré mali povolenie na distribúciu zahraničných špeciálnych subjektov kolektívneho investovania, boli k 22. júlu 2014 povinné preukázať NBS splnenie podmienok podľa zákona o kolektívnom investovaní. Splnenie týchto podmienok preukázala NBS jedna zahraničná správcovská spoločnosť.

V rámci povoľovacej činnosti UDF v roku 2014 udelil 7 povolení na vytvorenie alebo spravovanie podielového fondu, z toho 1 povolenie na spravovanie špeciálneho podielového fondu kvalifikovaných investorov, vydal 41 rozhod-

nutí o udelení predchádzajúcich súhlasov NBS, z toho 27 predchádzajúcich súhlasov na zmenu štatútov podielových fondov, 6 predchádzajúcich súhlasov na prevod správy podielových fondov, 6 predchádzajúcich súhlasov na voľbu členov predstavenstva alebo dozornej rady, jeden predchádzajúci súhlas na zlúčenie podielových fondov a jeden predchádzajúci súhlas na vrátenie povolenia na vytvorenie podielového fondu.

V oblasti kolektívneho investovania bolo v roku 2014 prijatých 39 oznámení európskeho fondu o zámere verejne ponúkať svoje cenné papiere na území SR. Zároveň bolo prijatých 41 oznámení o zámere zahraničnej správcovskej spoločnosti poskytovať finančné služby na území SR formou voľného poskytovania služieb prostredníctvom alternatívnych investičných fondov a európskych alternatívnych investičných fondov, pričom 6 z týchto oznámení sa týkalo správcov kvalifikovaných fondov rizikového kapitálu v zmysle nariadenia EuVECA⁹.

V oblasti trhu cenných papierov bolo v roku 2014 vedených 12 konaní o uložení sankcie, z toho v roku 2014 bolo začatých 6 konaní o uložení sankcie. V tejto oblasti v roku 2014 vydal UDF 7 rozhodnutí o uložení sankcie, pričom jedno konanie o uložení sankcie bolo zastavené, a 6 prvostupňových rozhodnutí o uložení sankcie nadobudlo v roku 2014 právoplatnosť.

V oblasti trhu cenných papierov bolo v roku 2014 predmetom dohľadu na diaľku 7 tuzemských správcovských spoločností, ktoré spolu spravujú 61 štandardných podielových fondov a 20 alternatívnych investičných fondov a 5 bankových subjektov vykonávajúcich činnosť depozitára v zmysle zákona o kolektívnom investovaní. Súčasne bolo dohliadaných 6 štandardných podielových fondov, ktoré sú spravované zahraničnou správcovskou spoločnosťou. Ďalej bolo v roku 2014 predmetom dohľadu na diaľku 14 tuzemských obchodníkov s cennými papiermi a 5 obchodníkov s cennými papiermi pôsobiacich v Slovenskej republike prostredníctvom svojej pobočky podľa smernice MiFID¹⁰. Predmetom dohľadu boli aj BCPB, a.s., CDCP SR, a.s. a plnenie informačných povinností zo strany 78 emitentov cenných papierov prijatých na obchodovanie na regulovanom trhu BCPB, a.s.

V roku 2014 boli ukončené v oblasti trhu cenných papierov 2 komplexné dohľady na mieste,

jeden komplexný a zároveň dosledovací dohľad na mieste, ktorý bol zameraný na zhodnotenie plnenia opatrení na odstránenie a nápravu nedostatkov a odporúčaní zistených pri komplexnom dohľade na mieste v roku 2011, 3 tematické dohľady na mieste zamerané na posúdenie poskytovania investičných služieb a investičných činností klientom a 4 dosledovacie dohľady na mieste zamerané na zhodnotenie plnenia opatrení na odstránenie a nápravu nedostatkov a odporúčaní zistených pri tematických dohľadoch na mieste v roku 2012 u 8 obchodníkov s cennými papiermi. Ďalej bol v roku 2014 začatý jeden komplexný dohľad na mieste u obchodníka s cennými papiermi.

V oblasti kolektívneho investovania bol v roku 2014 ukončený jeden komplexný dohľad na mieste a začatý jeden komplexný dohľad na mieste v 2 správcovských spoločnostiach. Zároveň boli v roku 2014 ukončené 3 tematické dohľady na mieste v 3 bankových subjektoch zamerané na výkon činnosti depozitára v oblasti dôchodkového sporenia a kolektívneho investovania.

2.3 REGULÁCIA FINANČNÉHO TRHU

OBLASŤ BANKOVNÍCTVA

Nosnou úlohou regulačnej činnosti v roku 2014 bola príprava a realizácia implementácie novej jednotnej celoeurópskej bankovej regulácie spočívajúcej v zavedení medzinárodných štandardov Bazileja III do legislatívy EÚ.

Existujúce aj nové pravidlá bankovej regulácie boli rozdelené z väčšej časti do formy nariadenia (používa sa označenie CRR), ktoré má priamu a záväznú platnosť v rámci právnych poriadkov národných regulátorov, a iba z menšej časti ostali vo forme smernice (používa sa označenie CRD IV¹¹). Balík predpisov nariadenie CRR / smernica CRD IV bol zverejnený dňa 26. júna 2013, pričom nariadenie CRR sa uplatňuje od 1. januára 2014 a implementačná lehota pre smernicu CRD IV bola do 31. decembra 2013.

Nová regulácia zaviedla prísnejšie požiadavky pre banky a obchodníkov s cennými papiermi s cieľom znížiť riziko ich zlyhania, a tým prispieť k vyššej stabilite finančného systému v rámci celej EÚ, a teda aj v rámci SR. Základné nástroje novej regulácie spočívajú v požiadavke na väčší objem

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 345/2013 zo 17. apríla 2013 o európskych fondoch rizikového kapitálu.

¹⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/39/ES z 21. apríla 2004 o trhoch s finančnými nástrojmi, o zmene a doplnení smernice Rady 85/611/EHS a 93/6/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/12/ES a o zrušení smernice Rady 93/22/EHS.

¹¹ Smernica EP a Rady č. 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smernice 2006/48/ES a 2006/49/ES.

kvalitnejšieho kapitálu, v zmenšení procyklických mechanizmov vo finančnom systéme tvorením dodatočných kapitálových rezerv v čase konjunktúry a ich následným použitím na krytie strát, resp. ich rušením v čase recesie, ako aj v nástrojoch politiky obozretnosti na makroúrovni (tzv. kapitálové vankúše), v nových požiadavkách na vykazovanie a krytie likvidity a tiež v obmedzeniach týkajúcich sa pomeru majetku a kapitálu (tzv. finančná páka – leverage).

V roku 2014 NBS intenzívne spolupracovala s MF SR v snahe o zosúladenie slovenského právneho poriadku v spojitosti s implementáciou smernice CRD IV a s ustanoveniami nariadenia CRR. Vyústením tejto úzkej spolupráce bola príprava a následné schválenie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o bankách. Prevažná časť jeho ustanovení nadobudla účinnosť už 1. augusta 2014.

V nadväznosti na nový balík európskych predpisov NBS v roku 2014 pokračovala aj na príprave viacerých opatrení. Išlo predovšetkým o prípravu a schválenie opatrenia, ktorým sa ustanovujú národné voľby pre inštitúcie podľa nariadenia CRR. Cieľom tohto opatrenia bolo určenie limitov, metód, úrovní, koeficientov, percentuálnych mier, podielov a iných pravidiel podľa oprávnení daných členskému štátu alebo orgánu dohľadu zaviesť pravidlá odchylné od regulácie nariadenia CRR / smernice CRD IV. Z hľadiska zabezpečenia súladu povinností bánk pri predkladaní výkazov s legislatívou na európskej úrovni hrala v roku 2014 zásadnú úlohu taktiež príprava a prijatie opatrenia NBS o predkladaní výkazov na účely zabezpečenia zberu údajov podľa vykonávacieho technického predpisu k nariadeniu CRR / smernici CRD IV. Cieľom tohto opatrenia je ustanoviť spôsob predkladania výkazov a hlásení podľa tohto vykonávacieho nariadenia EK. V závere roka vstúpila do platnosti novela opatrenia, ktoré upravuje problematiku likvidity bánk a pobočiek zahraničných bánk. Opatrenie bolo aktualizované na základe výsledkov analýz UDF.

OBLASŤ POSKYTOVANIA PLATOBŇNÝCH SLUŽIEB

A VYDÁVANIE ELEKTRONICKÝCH PEŇAZÍ

V roku 2014 bola završená transformácia platobných systémov na SEPA štandardy. Táto transformácia mala byť pôvodne podľa legislatívy EÚ ukončená do 1. februára 2014. EK však predĺžila termín implementácie o ďalších 6 mesiacov do

1. augusta 2014 a od tohto dátumu je SEPA v plnej prevádzke vo všetkých krajinách eurozóny.

V uplynulom roku NBS pripravila pre túto oblasť a vydala opatrenie o predkladaní výkazov platobnými inštitúciami a inštitúciami elektronických peňazí, ktorým zároveň zrušila opatrenie z roku 2011.

DEVÍZOVÁ OBLASŤ

V roku 2014 NBS vydala jedno opatrenie v súvislosti s problematikou postupu devízových miest pri uskutočňovaní platieb do zahraničia, zo zahraničia a voči cudzozemcom a priebežne riešila podnety z trhu.

OBLASŤ POISŤOVNÍCTVA

NBS vydala opatrenie, ktorým sa ustanovila metodika výpočtu dostatočnej výšky vlastných zdrojov, koncentrácie rizík a majetkovej angažovanosti na úrovni finančného konglomerátu podľa zákona o poisťovníctve, ako aj obsah, vzor, spôsob a termíny predkladania hlásení o dostatočnej výške vlastných zdrojov, o koncentráciách rizík a o významných vnútrogrupinových obchodoch finančného konglomerátu, ktoré je transpozíciou smernice o doplnkovom dohľade nad úverovými inštitúciami, poisťovňami a investičnými spoločnosťami vo finančnom konglomeráte.

Ďalším opatrením vydaným NBS v oblasti regulácie poisťovníctva v roku 2014 bola novela opatrenia o predkladaní výkazov, hlásení, prehľadov a iných správ poisťovňami a pobočkami zahraničných poisťovní, ktorá vyplývala zo zákona č. 183/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o starobnom dôchodkovom sporení a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Predmetný zákon novelizuje v čl. V zákon o poisťovníctve tým, že ukladá nové povinnosti poisťovní, ktorá bude vykonávať poisťovaciu činnosť týkajúcu sa výplaty dôchodkov starobného dôchodkového sporenia. Zároveň sa príloha č. 1 časť A zákona o poisťovníctve dopĺňa o nové poistné odvetvie (A7), a to „poistenie týkajúce sa dĺžky ľudského života, ktoré je upravené právnymi predpismi z oblasti sociálneho poistenia“. V tejto súvislosti sa informácie o činnosti v poistnom odvetví A7 doplnili do predmetného opatrenia.

Ku koncu roka 2014 bolo vydané odporúčanie UDF k používaniu identifikátora právnickej osoby (LEI kód) pre poisťovne, zaistovne, pobočky

zahraničných poisťovní a pobočky zahraničných zaistovní. Odporúčanie preberá usmernenia EIOPA k používaniu identifikátora právnickej osoby. LEI kód sa bude používať pri komunikácii subjektu s orgánmi, ktoré používanie LEI kódov vyžadujú, vrátane hlásení predkladaných NBS alebo EIOPA.

OBLASŤ DŮCHODKOVÉHO SPORENIA

NBS sa v rámci dôchodkovej regulácie intenzívne podieľala a poskytovala súčinnosť v oblasti starobného dôchodkového sporenia predovšetkým v zabezpečení podpory MPSVaR SR pri legislatívnom procese rozsiahlej novely zákona o starobnom dôchodkovom sporení (zákon č. 183/2014 Z. z.). Táto dôležitá novela preddefinovala a doplnila viaceré ustanovenia tohto zákona v časti výplatnej fázy a prípravy anuit tak, aby od 1. januára 2015 mohla začať výplata prvých starobných dôchodkov zo starobného dôchodkového sporenia, tzv. II. piliera. Starobné dôchodky sa vyplácajú životnými poisťovňami (doživotný a dočasný dôchodok) a samotnými dôchodkovými správcovkými spoločnosťami (formou programového výberu). Pre sporiteľov s nízkou nasporenou sumou je určený programový výber alebo dočasný dôchodok v regulovanom režime maximalizujúcom dobu výplaty. NBS v predmetnej oblasti spolupracovala s MPSVaR SR aj pri príprave sekundárnej legislatívy, ktorá reflektovala na zmeny vyplývajúce z novely zákona.

V oblasti doplnkového dôchodkového sporenia v roku 2014 NBS vydala 3 opatrenia. Prvým bolo opatrenie o náležitostiach žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu NBS podľa zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení, ktorým sa bližšie špecifikovali podrobnosti, ktoré je v rámci posudzovania žiadosti potrebné splniť a predložiť do konania o udelenie predchádzajúceho súhlasu NBS. Ďalej bolo vydané opatrenie o spôsobe preukazovania splnenia podmienok na udelenie povolenia na vznik a činnosť doplnkovej dôchodkovej spoločnosti, ktorým sa aktualizovalo pôvodné znenie opatrenia s ohľadom na účinnosť novely zákona o doplnkovom dôchodkovom sporení od 1. januára 2014. Tretím bolo opatrenie o náležitostiach štatútu doplnkového dôchodkového fondu, ktoré bližšie špecifikuje obsah, rozsah a informácie, ktoré má štatút obsahovať, aj so zameraním na investičnú stratégiu a kategórie jednotlivých investičných nástrojov, nakoľko novela zákona o doplnkovom dôchodkovom spo-

rení stanovila základné princípy investovania na základe „good practices“, čo bolo potrebné bližšie špecifikovať práve v sekundárnej legislatíve.

Ku koncu roka 2014 bolo vydané odporúčanie UDF k používaniu identifikátora právnickej osoby (LEI kód) pre inštitúcie zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia (IORP).

OBLASŤ FINANČNÉHO SPROSTREDKOVANIA A FINANČNÉHO PORADENSTVA

V roku 2014 boli vydané 2 opatrenia týkajúce sa vykazovacích povinností subjektov v zmysle zákona o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve. V jednom opatrení boli premietnuté požiadavky na zmenu štruktúry predkladaných informácií prostredníctvom výkazu o vykonávaní finančného sprostredkovania a výkazu o vykonávaní finančného poradenstva. Tieto zmeny vychádzali z praktických skúseností získaných pri výkone dohľadu, ako aj z požiadaviek európskych orgánov dohľadu. Druhé opatrenie sa týkalo obsahu, členenia a spôsobu predkladania správ vedúceho zamestnanca vo finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve. Vydaním opatrenia bol daný relevantný právny rámec správam, ktorých štruktúra bola predtým ustanovená právne nezáväznou formou metodického odporúčania.

Koncom roka 2014 boli taktiež zrevidované sylaby k okruhom tém osobitného finančného vzdelávania.

OBLASŤ TRHU CENNÝCH PAPIEROV

V roku 2014 NBS pokračovala v spolupráci s MF SR pri tvorbe *Koncepcie rozvoja kapitálového trhu*, ktorá bola schválená uznesením vlády SR č. 191/2014. Základným strategickým cieľom koncepcie je obnovenie funkcií kapitálového trhu v SR, najmä značné zvýšenie financovania slovenskej reálnej ekonomiky z dlhodobých úspor obyvateľstva. Súčasťou koncepcie sú opatrenia smerované na nasledovné oblasti problémov – likvidita trhu, nákladovosť systému, infraštruktúra trhu a finančná osveta a ochrana spotrebiteľa. V kontexte týchto opatrení NBS v roku 2014 spolupracovala s príslušnými rezortmi na príprave návrhu novely zákona o cenných papieroch s cieľom zlepšiť právny rámec pre vydávanie investičných certifikátov a zjednodušiť prechod na úplný členský princíp poskytovania služieb centrálného depozitára cenných papierov, ďalej na príprave návrhu novely zákona o kolektívnom investo-

vaní s cieľom umožniť využívanie nových foriem kolektívneho investovania a súvisiacich činností, najmä zavedením fondov s premenlivým základným imaním (SICAV) a taktiež na príprave návrhu legislatívneho zámeru právnej úpravy, ktorá umožní jednotnú správu dôchodkových fondov, doplnkových dôchodkových fondov a fondov kolektívneho investovania.

V roku 2014 nadobudla účinnosť novela zákona o dlhopisoch, ktorou sa významne uvoľnila regulácia v tejto oblasti. Na jej príprave sa podieľali aj zástupcovia NBS.

Počas roka 2014 NBS vydala 4 opatrenia pre oblasť trhu cenných papierov. Z nich 2 sa týkali problematiky výkazníctva a problematiky uverejňovania informácií zo strany obchodníkov s cennými papiermi, jedno opatrenie sa venovalo otázkam náležitostí žiadosti o schválenie prospektu cenného papiera a ďalšie opatrenie novelizovalo existujúce opatrenie o náležitostiach žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu NBS podľa zákona o kolektívnom investovaní.

Dňa 12. júna 2014 boli v Úradnom vestníku EÚ zverejnené smernice MiFID II¹² a MAD II¹³, ako aj nariadenia MiFIR¹⁴ a MAR¹⁵, pri príprave ktorých NBS poskytovala podporu najmä MF SR, a v súvislosti s ktorými sa od NBS v roku 2015 očakáva podpora MF SR, ktoré musí zabezpečiť transpozíciu smernice MiFID II do slovenského právneho poriadku.

2.4 OCHRANA FINANČNÉHO SPOTREBITEĽA

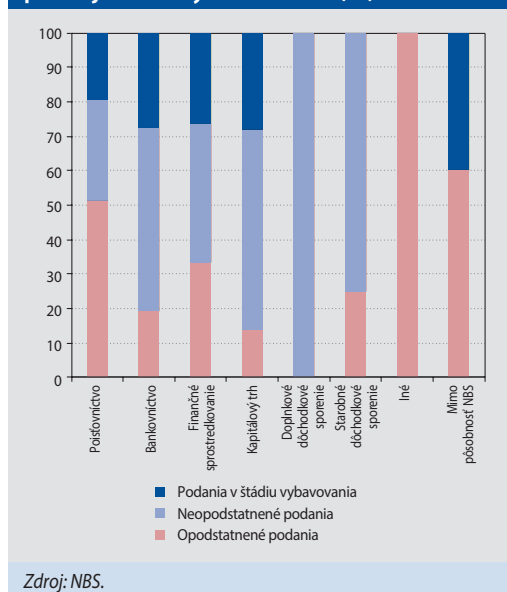
V roku 2014 došlo k realizácii vládou SR schválenej *Koncepcie ochrany spotrebiteľov na finančnom trhu*, a to prípravou novely zákona o dohlade nad finančným trhom, ktorou NBS s účinnosťou od 1. januára 2015 získala kompetenciu orgánu ochrany spotrebiteľa pre slovenský finančný trh. V tejto súvislosti bol 1. septembra 2014 vytvorený odbor ochrany finančných spotrebiteľov s tromi oddeleniami. Oddelenie ochrany finančných spotrebiteľov bolo transformované na oddelenie podaní finančných spotrebiteľov a vznikli oddelenie výkonu dohľadu na ochranu finančných spotrebiteľov a oddelenie prvostupňových konaní a metodiky. Uvedená zmena znamená, že od roku 2015 je NBS zverená pôsobnosť dohliadať na dodržiavanie povinností dohliadaných

subjektov vyplývajúcich z právnych predpisov v oblasti ochrany spotrebiteľa.

V počte podaní finančných spotrebiteľov doručených NBS možno opätovne potvrdiť narastajúci trend. V roku 2014 NBS dostala 1 474 podaní finančných spotrebiteľov. Zo sektorov finančného trhu sa opätovne najviac podaní týkalo sektora poisťovníctva, a to 829 podaní, čo predstavovalo 56 %-ný podiel na celkovom počte podaní. Nasledoval sektor bankovníctva s počtom 450 doručených podaní, čo predstavovalo 31 % z celkového počtu doručených podaní. U ďalších sektorov sa počet doručených podaní pohyboval v rozmedzí od 0,3 % do 5 %. Z hľadiska opodstatnenosti podaní sa najviac podaní týkalo sektora poisťovníctva (41 % podaní z celkového počtu podaní za tento sektor), pričom podrobnejší prehľad z hľadiska opodstatnenosti podaní poskytuje graf 23.

V sektore poisťovníctva sa rovnako ako v predchádzajúcich rokoch najviac podaní týkalo povinného zmluvného poistenia (necelých 21 %), pričom takmer jednu tretinu predstavovali podania namietajúce nepreplatenie poistného plnenia z poškodenia čelného skla na motorovom vozidle. Druhú veľkú skupinu, a to 16 % zo všetkých podaní, predstavovali, opätovne ako v minulom roku, podania týkajúce sa produktov životného poistenia, pričom z námietok, ktoré boli predmetom podaní vo veci životného poistenia sa potvrdilo, že finanční spotrebiteľia nevnímajú tento

Graf 23 Prehľad o opodstatnenosti podaní podľa jednotlivých sektorov (%)

12 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ.

13 Smernica Európskeho Parlamentu a Rady 2014/57/EÚ zo 16. apríla 2014 o trestných sankciách za zneužívanie trhu (smernica o zneužívaní trhu).

14 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 600/2014 z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 648/2012.

15 Nariadenie Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) č. 596/2014 zo 16. apríla 2014 o zneužívaní trhu (nariadenie o zneužívaní trhu) a o zrušení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/6/ES a smerníc Komisie 2003/124/ES, 2003/125/ES a 2004/72/ES.

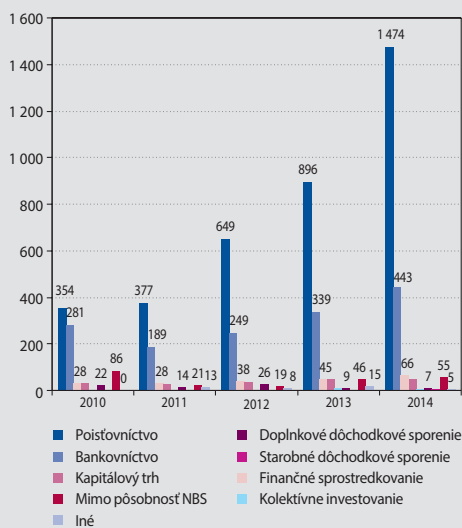
produkt ako dlhodobý a tiež si ho zamieňajú so sporením.

Najviac podaní v oblasti bankovníctva sa, obdobne ako v roku 2013, týkalo hypotekárnych úverov a iných úverov na bývanie, a to výšky odplaty za poskytované služby, účtovania poplatkov za predčasné splatenie úveru a zmeny výšky úrokovej sadzby. Pomerne značná časť podaní bola namierená voči poplatkom za vedenie bežných účtov a poplatkom účtovaným pri rušení bežných účtov vrátane sťažností na netransparentnosť tohto procesu.

Počet podaní týkajúcich sa finančného sprostredkovania sa počas rokov 2010 až 2014 výrazne nemenil, ale stále sú predmetom týchto podaní spôsob, rozsah a kvalita poskytovania informácií finančnému spotrebiteľovi pred poskytnutím finančnej služby.

Podania klientov dohliadaných subjektov boli aj v roku 2014 zdrojom informácií o spôsobe poskytovania finančných služieb, ktorý NBS využila pri výkone dohľadu na mieste v konkrétnych spoločnostiach.

Graf 24 Prehľad o počte podaní podľa sektorov finančného trhu (počet podaní)

Zdroj: NBS.

Prehľad o počte podaní doručených NBS za roky 2010 až 2014 je uvedený v grafe 24.

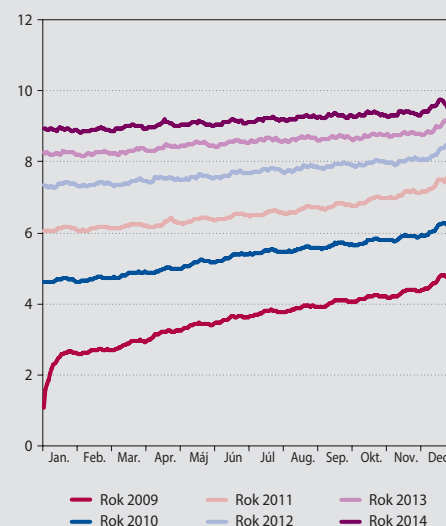
3 EMISNÁ ČINNOSŤ A PEŇAŽNÝ OBEH

3.1 VÝVOJ KUMULOVANEJ ČISTEJ EMISIE

Celková hodnota kumulovanej čistej emisie¹⁶ (ďalej len emisia) k 31. decembru 2014 dosiahla 9,5 mld. €, z čoho emisia eurobankoviek predstavovala 9,4 mld. €. V medziročnom porovnaní vzrástla emisia eurovej hotovosti o 6,6 % (o 589 mil. €), čo predstavuje pokles tempa jej rastu.¹⁷ Hodnota položky „obeživo“, zodpovedajúca podielu NBS na eurobankovkách vydaných Eurosystemom, k 31. decembru 2014 predstavovala približne 10,3 mld. €.¹⁸

Vývoj dennej emisie v roku 2014 bol v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi takmer rovnaký (s výnimkou obdobia duálneho obehu), s ročným posunom hodnoty približne o 0,4 až 0,8 mld. €. Maximálna hodnota emisie v roku 2014 bola dosiahnutá v predvianočnom období 22. decembra (9,7 mld. €).

Graf 25 Denný vývoj emisie eurovej hotovosti (mld. EUR)

Zdroj: NBS.

¹⁶ Po vstupe do eurozóny sa v obehu v SR vyskytujú aj eurobankovky a euromince emitované inými centrálnymi bankami eurozóny, preto NBS nemá evidenciu o realnej hodnote a množstve peňazí v obehu. NBS eviduje len bankovky a mince, ktoré sama vydala a prijala z obehu. Rozdiel medzi hodnotou (množstvom) vydaných eurobankoviek a euromincí do obehu a prijatých z obehu od 1. 1. 2009 do konkrétného dátumu predstavuje kumulovanú čistú emisiu.

¹⁷ V roku 2013 bol rast o 7,5 %, v roku 2012 o 12,7 %, v roku 2011 o 21,6 % a v roku 2010 o 30,8 %.

¹⁸ Hodnota obeživa v celej eurozóne k 31. 12. 2014 bola 1 016,5 mld. €, náš podiel na tejto hodnote bol podľa kľúča na pridelovanie bankoviek 1,0155 %, čo je približne 10,3 mld. €.